

A MAGYAR CSALÁDTERÁPIÁS EGYESÜLET ETIKAI BIZOTTSÁGÁNAK ELJÁRÁSRENDJE

Egységes szerkezetben elfogadva a MCSE 2015. 04.11-ei békéscsabai Közgyűlésén

A Magyar Családterápiás Egyesület (a továbbiakban: MCSE) Etikai Bizottsága (a továbbiakban MCSE EB) fő feladata elősegíteni, hogy a családterapeuták, családi tanácsadók, család Konzultánsok valamint a családterápiás képzés bármely szakaszában résztvevők (az eljárásrend szövegében a továbbiakban összefoglalóan: családterapeuták) magatartása megfeleljen az írott és íratlan szakmai és erkölcsi normáknak, elsősorban a Magyar Családterápiás Egyesület Etikai Kódexében (továbbiakban MCSE EK) foglaltaknak. Ezen túl az MCSE EB védelmezi az előírásoknak megfelelően működő családterapeutákat, és fellép azokkal a családterapeutákkal szemben, akik az Egyesület etikai szabályait megszegik.

1. A MCSE EB MŰKÖDÉSÉNEK KERETEI

1.1. A MCSE EB jogállása

A Magyar Családterápiás Egyesület Etikai Bizottsága választott, más fórumtól független, önálló döntési jogkörrel és saját felelősséggel bíró egyesületi tisztségviselői szervezet. A MCSE EB létrejöttére, működésére és döntéseire nézve a MCSE Alapszabályában, a Szervezeti és Működési Szabályzatban, a Magyar Családterápiás Egyesület Etikai Kódexében foglaltak; valamint a családterapeuta, családi tanácsadó és család Konzultáns – bármely szervezeti keretben zajló – tevékenység ellátására vonatkozó, mindenkor jogi szabályozás az irányadó.

A MCSE EB tevékenységéről választó szervezetének, azaz a MCSE Közgyűlésének tartozik felelősséggel. Tevékenységéről évente az MCSE rendes évi Közgyűlésén beszámolni tartozik. A Közgyűlések közötti időszakban a beérkezett panaszokról, a megindított illetve lezárt vagy más formában befejezett eljárásokról írásban tájékoztatja az MCSE vezetőségét. Az írásban való tájékoztatás folyhat elektronikus levelezés útján is.

1.2. A MCSE EB hatásköre

Az EB hatásköre a MCSE minden tagsági jogviszonnyal bíró tagjára kiterjed, függetlenül családterápiás képzettségük fokától, milyenségétől és alapképzettségüktől, illetve a tagsági díj adott évre való rendezésének mértékétől. Ez utóbbinak hiánya nem jelenthet kivételt, vagy felmentést az etikai eljárásokban való érintettség esetén.

1.3. A MCSE EB székhelye

Az EB székhelye a MCSE mindenkor székhelye.

A MCSE EB székhelye:

Magyar Családterápiás Egyesület

1068 Budapest, Benczúr utca 6. II. 12.

1.4. A MCSE EB feladatkörei

1.4.1. Szabályozási kérdések, hatásköri kérdések.

A MCSE EB feladata a saját működésére vonatkozó szabályok folyamatos naprakészen tartása, a mindenkor jogi környezethez való illesztése, a Pszichoterápiás Protokollhoz és pszichoterápiás Etikai Irányelvekhez való igazítása.

1.4.2. A családterapeuták védelme.

A MCSE EB a munkájukat a szakmai irányelvek és etikai szabályok betartásával, képzettségi kompetenciáiknak megfelelően végző kollégáknak támogatást, belső vagy külső fórumok előtt védelmet nyújt.

1.4.3. Etikai szaktanácsadás.

A MCSE EB az MCSE tagjainak, függetlenül végzettségük fokától, kérésre az etikai kérdésekkel, konkrétan az Etikai Kódex pontjaival és azok értelmezésével illetve az Etikai Eljárásrendben foglaltakkal kapcsolatban tájékoztatást ad; illetve felmerülő etikai dilemmák esetén tanácsadással, állásfoglalással segít. Az állásfoglalás nem kötelező erejű.

1.4.4. A megfelelő szakképesítés meglétének vizsgálata.

A MCSE EB, a MCSE Tanulmányi Bizottságával együttműködésben folyamatosan monitorozza a Magyarországon családterápiás vagy párterápiás tevékenységet hirdető, illetve ilyet végző szakemberek végzettségét. Amennyiben valamely személy jogosulatlanul használja a családterapeuta, családi tanácsadó vagy családkonzultáns címet, illetve illetéktelenül végez családterapeuta, családi tanácsadó vagy családkonzultáns szakképzettséghez kötött tevékenységet, vagy a családterapeuta hivatás tekintélyét csorbító magatartást tanúsít, az EB felhívja a jelen bekezdésben körülírt magatartást folytató személyt e magatartás, tevékenység megszüntetésére.

1.4.5. Közvetítés etikai természetű konfliktusok esetén.

Az MCSE EB egyeztet, illetve békéltető eljárást folytat a családterapeuták között felmerülő etikai természetű, vagy elsősorban ilyen jellegű konfliktusokban. Az összes érintett fél felkérése és felhatalmazása esetén döntést hoz az adott kérdésben.

1.4.6 Etikai eljárások.

A MCSE EB hivatalból vagy beérkezett panasz nyomán eljárást indít az MCSE tagjai által, családterapeutai minőségükben elkövetni vélt etikai vétség esetén. Az eljárás részletes menetét az Eljárásrend 4. pontja szabályozza.

1.4.7. Állásfoglalás külső felkérésre.

A MCSE EB állást foglal az Egyesület keretében kiképzett, de nem az Egyesület keretében működő, valamint a nem az Egyesület képzési rendjében kiképzett, ám családterápiás tevékenységet folytató szakemberek MCSE EB-hoz beérkezett panaszáról abban az esetben, ha azt a felek közösen kérik, vagy erre felhatalmazott külső szerv elrendeli.

1.4.8. Egyéb kérdések

A MCSE EB Hatáskörébe tartozik továbbá minden egyéb olyan, a MCSE tagjaival kapcsolatos kérdés elbírálása, amely a MCSE Etikai Kódexének szellemével nem összeegyeztethető, abba ütközik, vagy azzal kapcsolatos kérdéseket vet fel; és nem tartozik más szervezet, hatóság, intézmény hatáskörébe.

1.5. A hatáskör vizsgálata, a hatáskör hiányának megállapítása

Az EB saját hatás- és illetékességi körét minden elé kerülő ügyben megvizsgálja. Nincs hatásköre, tehát nem jár el az EB azokban az ügyekben, amelyekben az ügy elbírálása jogszabályban foglalt rendelkezés alapján valamely hatóság, bíróság, intézmény, munkáltató hatáskörébe tartozik. Nincs továbbá hatásköre a MCSE EB-nak azokban a kérdésekben, amelyek kívül állnak jelen Eljárásrend 1.4. pontjában felsoroltak körén.

Amennyiben az EB azt állapítja meg, hogy az adott kérdésben nincs hatásköre, a hatáskör hiányának megállapításáról határozatot hoz, és erről az érintetteket írásban értesíti.

2. Az EB TAGJAI, SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

2.1. Az EB tagjai, szervezete

Az MCSE EB tagjai az elnök és két bizottsági tag.

A MCSE EB elnökét és tagjait a MCSE közgyűlése választja meg 3 évre, a többi tisztségre kiterjedő tisztújítással egyidőben, a MCSE Alapszabályában foglalt jelölési és választási rendnek megfelelően. A leköszönő bizottság mindaddig köteles ügyvivőként feladatait ellátni, amíg az újonnan választott bizottság nem kezdi meg a működését. Ez az időtartam nem lehet hosszabb a tisztújítás érvénybe lépésétől számított 90 napnál.

2.2. Az EB tagság megszűnésének esetei

Az EB tagság megszűnik a tag:

- lemondása esetén,
- visszahívása esetén, amelyre a választó szervezet, azaz az MCSE Közgyűlése jogosult.
- MCSE tagsági viszonyának megszűntekor,
- halála esetén.

A tagsági viszony megszűnésekor a tag köteles a nála lévő valamennyi folyamatban lévő ügy dokumentumait az EB elnökének jegyzékkel átadni.

2.3. Az MCSE EB képviselete

A MCSE EB-ot az egyesületi, illetve külső fórumokon az elnök, akadályoztatása esetén az általa felkért bizottsági tag képviseli.

3. A MCSE EB MŰKÖDÉSE

3.1. Az MCSE EB ülések rendje

Az EB üléseit szükség szerint, ám évente legalább egy alkalommal tartja.

Az EB üléseit az elnök hívja össze. Erről minden tagnak értesítést küld, legfeljebb a javasolt időpont előtt 8 nappal. A MCSE Alapszabállyal összhangban, értesítésnek számít az elektronikus levél útján és/vagy telefonon eljuttatott értesítés is – ebben az esetben az elnöknek visszajelzés kérése útján meg kell győződnie arról, hogy az értesítés eljutott-e a címzetthez.

Az ülésekről az elnök vagy az elnök által felkért bizottsági tag emlékeztetőt, illetve jegyzőkönyvet készít.

3.2. Határozatképesség

Az EB akkor határozatképes, ha a tagok közül legalább az elnök és 2 bizottsági tag az ülésen jelen van. A MCSE EB törekszik arra, hogy határozathozatalt csak teljes jelenlét mellett hozzon. Az elnök érdemi döntést egyedül semmilyen ügyben – egyedüli kivételként jelen szabályzat 1.5. pontjában meghatározott kérdésben – nem hozhat. Határozatképtelenség esetén haladéktalanul új ülést kell összehívni, a 3.1 pontban meghatározott módon. A megismételt illetve elnapolt ülés határozatképességére vonatkozó szabály megegyezik a rendes ülésre vonatkozóval, vagyis a megismételt ülésen is legalább az elnök és két bizottsági tag jelenléte szükséges.

3.3 Titoktartás

A MCSE EB minden tagját, a megbízatás időszaka, annak lejártá illetve megszűnté után is, határidő nélkül terheli a titoktartási kötelezettség az eljárás során megismert információkkal kapcsolatban. Ezzel kapcsolatban az Etikai Kódex IV. fejezetében leírtak irányadók.

Az EB működésének alapelve bizottságon belül a teljes nyíltság, kifelé a teljes titoktartás.

A titoktartási kötelezettség a felkért eseti szakértőket és az EB ülésein, illetve eljárásaiban tanácskozási joggal résztvevő valamennyi meghívott személyt, beleértve az adminisztratív feladatokat ellátó személyt is kötelezi. Az érintettek figyelmének felhívása a titoktartási kötelezettségre, és annak részletes ismertetése az EB elnökének kötelessége.

Az EB kiemelt figyelmet fordít arra, hogy eljárásai során az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartsa.

Az EB az etikai eljárásaival, határozathozatalával összefüggő valamennyi dokumentum kezelésénél betartja a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályokat, így különösen az Etikai Kódex IV/6-12. pontokban foglaltakat.

A titoktartási kötelezettség megszegése a bizottsági tag visszahívását megalapozó etikai vétségnek minősül.

3.4. Határozathozatal

Az EB döntéseit határozat formájában hozza meg. A határozatot nyílt szavazással, egyszerű többséggel hozza. A szavazáson csak az EB tagjai vehetnek részt. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt. Az EB bármelyik tagja kérheti, hogy az EB elnöke rendeljen el titkos szavazást.

A határozatot, meghozatalát követően írásba kell foglalni és az érintettel – utólag bizonyítható formában – közölni kell.

Az EB munkájával összefüggő adminisztratív feladatokat a MCSE adminisztratív munkatársa (irodavezetője) látja el, beleértve a kérelmek, beadványok iktatását, illetve a jegyzőkönyvek, emlékeztetők iktatásával, kiküldésével összefüggő adminisztratív feladatokat. A titoktartás vagy szervezési szempontok alapján erre a feladatra az MCSE elnöke, vagy az MCSE EB elnöke erre az MCSE EB valamely tagját is felkérheti.

4. AZ ETIKAI ELJÁRÁS

4.1. Felelősség az etikai vétségért

Az MCSE tagja, aki az Etikai Kódexben meghatározott etikai vétséget követ el a jelen eljárásrend szerinti felelősséggel tartozik.

Kettős terápia-vezetés esetén a szabályszegés is a terapeuták közös felelőssége. Terápiás csoport, team működése esetén a felelősség a teljes csoportot terheli, a számonkérhetőség ebben az esetben azonban a csoportot vezető terapeutára vagy terapeutapárosra vonatkozik.

Nem számít etikai vétségnek a krízisprovokáció és a paradox instrukció, mint terápiás eszköz választása abban az esetben, ha tudatos terapeutai döntés eredményeképpen a terápiás folyamat előre tervezett része – ennek bizonyítása panasz esetén a terapeutá(ka)t terheli.

4.2. Elévülés

Nem indítható etikai eljárás az etikai vétséget megalapozó cselekmény elkövetésétől számított 3 év eltelte után.

Az az etikai vétség, amely bűncselekmény törvényi tényállását valósítja meg, a bűncselekmény büntethetőségével együtt évül el.

4.3. Az eljárás

4.3.1. Eljáró szervek

Az etikai eljárások során, első fokon az EB jár el.

Másodfokon a Magyar Családterápiás Egyesület Kiképzők Fórumának 5, erre a feladatra – a Kiképzők Fóruma teljes ülése által – kijelölt kiképzőjéből alakult Eseti Bizottság (a továbbiakban: Másodfokú Etikai Bizottság) jár el.

4.3.2 Az eljárás megindítása

Az EB etikai eljárása indulhat hivatalból, vagy a MCSE EB-hoz intézett írásbeli panasz, megkeresés alapján.

Az EB hivatalból köteles eljárást indítani minden, hiteles forrásból a tudomására jutott, vélelmezhető etikai vétségre vonatkozó megalapozott információ esetén. Kevésbé megalapozott, részinformációk esetén az EB dönt a kérdés megvizsgálása és további információk begyűjtése tekintetében.

Az EB csak írásban beérkezett panaszt köteles elbírálni. A névtelenül vagy nem azonosítható panaszostól érkező, vagy az olyan panaszt, amiből nem állapítható meg, hogy kire vonatkozik, az EB vizsgálat nélkül elutasíthatja.

Az EB a panasz, megkeresés alapján indult etikai eljárást is hivatalból folytatja le.

4.3.3. Az írásos panasz formai követelményei

A beadványban rögzíteni kell a panaszos nevét, postacímét, telefonszámát, elektronikus levélcímét, a panasszal érintett családterapeuta és/vagy család Konzultáns nevét; a panaszra okot adó cselekmény időpontját, a panasz tárgyát, a panasz lényegét. Az írásos panaszhoz csatolni kell az ügygel kapcsolatban rendelkezésre álló bizonyítékokat.

4.3.4 A panasz adminisztratív kezelésére vonatkozó szabályok

Az EB-hez érkező írásbeli panaszt haladéktalanul nyilvántartásba kell venni, a folyamatot végigkísérő, évenként 1-től kezdődő sorszámmal kell ellátni, és sorrendben kell felvezetni a külön e célra szolgáló iktatókönyvbe. Az iktatókönyvben rögzíteni kell a panaszos nevét, lakcímét, a panasz tárgyát, érkezését, az ügyben tett intézkedést, az ügyben hozott határozatot, a határozat jogerőre emelkedésének időpontját.

4.3.5 A panasz kezelésével kapcsolatos, titoktartásra vonatkozó szabály

A MCSE Etikai Kódexének IV/5 pontjával egybehangzóan, az esetleges etikai panaszt benyújtó titokgazda a panasz benyújtásával egyben felmenti a titoktartási kötelezettség alól az ügyben érintett családterapeutákat, de kizárólag az etikai panasz elbírálásában eljáró szerv, azaz a Magyar Családterápiás Egyesület Etikai Bizottsága illetve a feljebbviteli fórumok irányában. Erről a panaszt benyújtani szándékozót tájékoztatni kell, legkésőbb panasz benyújtásával egyidőben. A tájékoztatás a MCSE EB elnökének, illetve a panaszossal kapcsolatba kerülő tagjának, illetve az ügyek adminisztratív kezelésével megbízott munkatársnak, a MCSE Irodavezetőjének feladata és felelőssége.

4.4. Az eljárás menete

4.4.1 Előzetes vizsgálat

A panasz kézhezvételétől számított 30 napon belül az EB elnökének meg kell vizsgálnia, hogy

- a panasz elévülési időn belül érkezett-e,
- a panasszal érintett kérdésben van-e az etikai bizottságnak hatásköre.

Amennyiben a panasz elévült, vagy az ügyben az EB-nek nincs hatásköre, az EB elnöke az elévülésről, illetve a hatáskör hiányáról határozatot hoz, amelyet közöl a panaszossal.

A panaszos e határozat ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül kifogással élhet, melyet a Másodfokú Etikai Bizottság – meghallgatás tartása nélkül – bírál el. A Másodfokú Etikai Bizottság, ha

megállapítja, hogy a panasz elévülési időn belül érkezett és a panasszal érintett kérdésben az EB-nek van hatásköre, utasítja az EB-t az etikai eljárás lefolytatására.

4.4.2. Meghallgatás

A panasz kézhezvételétől számított 90 napon belül az EB elnökének, az érintettek meghallgatását célzó etikai ülést kell összehívnia (továbbiakban: meghallgatás). Erre az EB tagjain kívül meghívásra kerül minden, az ügyben érintett személy, így elsősorban a panaszos és az érintett családterapeuta, vagy terápiás team tagjai. A panaszos meghívása történhet elektronikus levélben, az érintett/eljárás alá vont családterapeuta esetében a 4.4.3. pontban meghatározott módon. Másodsorban meghívásra kerülhetnek a panaszban szereplő egyéb személyek, így a panaszos hozzátartozói, a panasz tárgyát kiváltó családterápiás folyamat egyéb résztvevői és minden olyan személy, akitől az etikai vétség megítélése tárgyában érdemi információ várható. A meghívottak köréről az EB dönt. A meghallgatás megtartása során a személyiségi jogok és a kliensek titkai legteljesebb körű tiszteletben tartása érdekében maximális körültekintéssel kell eljárni.

Az eljárás alá vont valamennyi meghallgatott meghallgatásán részt vehet. Kivéve, ha a meghallgatott valószínűsíti, hogy meghallgatása miatt őt súlyos hátrányos következmény érheti, és az EB elrendeli adatai zártan kezelését. Ebben az esetben a meghallgatott meghallgatásáról szóló jegyzőkönyvet anonimizálni kell, amelyre az eljárás alá vont észrevételeket tehet, illetve további kérdések feltevését indítványozhatja.

A további meghallgatottak meghallgatására lehetőség szerint úgy kell sort keríteni, hogy a még meg nem hallgatottak más meghallgatott és az eljárás alá vont meghallgatásán ne vegyenek részt.

4.4.3. Az eljárás alá vont családterapeuta meghallgatása

A meghallgatásra az eljárás alá vont családterapeutát olyan módon kell megidézni, hogy a kézbesítés visszaigazolható legyen, és az értesítést az eljárás alá vont személy legkésőbb a tárgyalást 15 nappal megelőzően kézhez vehesse.

Az idézést közöltnek kell tekinteni, ha az eljárás alá vont az idézés átvételét megtagadja vagy a határozat vele való közlése második alkalommal is megghiúsul, kivéve, ha az eljárás alá vont bizonyítja, hogy a közlés neki fel nem róható okból volt sikertelen.

Az eljárás alá vont családterapeuta indokolt esetben, legfeljebb egy alkalommal kérheti a meghallgatás más időpontban történő megtartását.

Az eljárás alá vont családterapeuta titoktartási kötelezettsége alóli felmentését az eljárásrend 4.3.5 pontja értelmében, a MCSE Etikai Kódexének IV/5 pontjával egybehangzóan a panaszt benyújtó kliens panaszának írásban való benyújtásával megtette.

Ha az eljárás alá vont családterapeuta szabályszerű meghívás/idézés ellenére – személyesen vagy képviselője útján – nem jelenik meg a meghallgatáson, vagy nem nyilatkozik, a meghallgatást a távollétében is meg lehet tartani, és nyilatkozattétel nélkül is lehet dönten az ügyben. Erről a személyt a meghívás során tájékoztatni kell.

A személyesen megjelent eljárás alá vontat az EB meghallgatja. A családterapeuta a nyilatkozattételt megtagadhatja és meghallgatáson szóban vagy azt megelőzően írásban bármikor nyilatkozatot tehet. Az eljárás alá vontat – ha nyilatkozatot tesz – igazmondási kötelezettség terheli, így különösen nem vádolhat más családterapeutát szándékosan alaptalanul etikai vétség elkövetésével. A jelen bekezdésben foglalt kötelezettség megszegése etikai vétségnek minősül, melyet az EB a folyamatban lévő eljárásban bírál el.

4.4.3. Jegyzőkönyv

A Meghallgatásról a 4.5. pontban meghatározottak szerint az EB által készített tartalmi jegyzőkönyvet, letisztázása és formába öntése után az EB elnöke a meghallgatást követő 30 napon

belül megküldi a meghallgatáson résztvevőknek. A titoktartás és a személyiségi jogok tiszteletben tartása okán minden résztvevő csak a jegyzőkönyv rá vonatkozó, az általa elmondottakat tartalmazó részét kapja, és csak azt kaphatja meg. Az eljárás alá vonttal a jegyzőkönyv egészét közölni kell. Amennyiben a személyes adatok és az emberi méltóság védelme érdekében az szükséges, az EB a jegyzőkönyvet a fenti célok biztosításához szükséges mértékben anonimizálja.

A meghallgatáson részt vettek a jegyzőkönyvre a kézhezvételtől számított 15 napon belül észrevételt tehetnek.

4.4.4. Határozat

Az EB az írásos panaszban foglaltak, a meghallgatáson megjelentek részéről elhangzottak, valamint a jegyzőkönyvre tett észrevételek körültekintő mérlegelésével, zártkörű ülésén – jelen eljárásrend 4.6. pontjában foglaltaknak megfelelően – határozatot hoz és fogalmaz meg, a meghallgatást követő 90 napon belül. Az EB a jelen pontban felsoroltakon kívül más forrásból származó információt csak rendkívül indokolt esetben – és csak az eljárás alá vonttal való ismertetése és észrevételezési lehetősége biztosítását követően – használ fel, ebben az esetben a felhasználás tényét, a felhasznált információt, a forrás pontos megjelölésével az eljárás jegyzőkönyvében feltünteti. A zártkörű ülés történhet több részletben és/vagy telekonferencia keretében is.

4.4.5. Határidők

Össességében, a panasz érdemi vizsgálata esetén a panasz beérkezésétől számítva fél éven belül az etikai eljárást határozattal le kell zárni. Amennyiben ezt jelentősen hátráltató külső körülmény merül fel, ezt a jegyzőkönyvben rögzíteni kell. E határidőt az EB elnöke maximum egy alkalommal 3 hónappal meghosszabbíthatja, az erről szóló határozatot az indokok megjelölésével az eljárás alá vonttal közölni kell. Nem zárja ki a határozat e határidőn túli meghozatalát, ha az ügy elhúzódása az eljárás alá vont magatartására vagy vele kapcsolatos objektív körülményre vezethető vissza.

4.4.6. Szakértő

Ha az etikai eljárás során olyan szakkérdés vagy jogkérdés elbírálása válik szükségessé, amellyel az EB nem rendelkezik, az EB elnöke – kizárólag a szakterület megjelölésével – megkeresi a Vezetőséget a szakértő felkérése iránt. A Vezetőség elsősorban igazságügyi szakértőt, illetve jogkérdésben jogi szakvizsgálóval rendelkező jogászt kér fel az együttműködésre, és vele a jelen etikai szabályzatban foglalt releváns rendelkezések elfogadását is tartalmazó szerződést köt. A szakkérdésről a szakértőt az EB elnöke tájékoztatja, a Vezetőség a szakértő felkérése iránti eljárásban az ügy részleteinek megismerésére, kivéve, ha az az Egyesület és a szakértő közötti szerződésből eredő jogok érvényesítéséhez szükséges. Ha a szakértő a feladatát nem szerződészerűen látja el, erről az EB elnöke a Vezetőséget tájékoztatja.

4.5. A Jegyzőkönyv

Az eljárási cselekményekről, így a meghallgatásról és az EB zárt üléseiről, írásos jegyzőkönyvet kell készíteni.

A jegyzőkönyv minimális tartalma a következő:

- az ülés/meghallgatás helyszíne, időpontja, időtartama,
- az Etikai Bizottság jelenlévő tagjainak neve,
- a jegyzőkönyvvezető neve,
- az eljárás alá vont családterapeuta neve, lakcíme, elérhetőségei, végzettsége
- az ülésen jelenlévő további személyek neve, jelenlétük minősége,
- a panasz tárgya, lényege,

- az ügyben tett nyilatkozatok tartalma.

A jegyzőkönyvet a jegyzőkönyvvezető, és az MCSE EB tagjai, mint jegyzőkönyv hitelesítők írják alá. A jegyzőkönyv az ülés során minden résztvevő és érintett beleegyezésével készülhet elektronikus hangfelvétel formájában is, ám ebben az esetben is írásba kell foglalni az ülést követő 30 napon belül.

4.6. Az etikai határozat

4.6.1. A határozat tartalma

A határozat tartalma, így az EB intézkedései az alábbiak lehetnek:

- a) etikai vétség megalapozottságának hiányában megszünteti az etikai eljárást,
- b) etikai tévesztés, valamely irányelv nem jelentős figyelmen kívül hagyása vagy szakmai hiba esetén írásban hívja fel a panasszal érintett családterapeuta vagy családkonzultáns figyelmét a követendő irányelvekre,
- c) megállapítja az etikai vétséget, és a jelen szabályzat 4.7 pontjában meghatározott szankciók valamelyikét alkalmazza

Etikai eljárás nélkül Határozat nem születhet.

4.6.2 A határozat kötelező formai elemei

Az etikai eljárás során hozott határozatnak tartalmaznia kell a következőket:

- a) iktatószám,
- b) a döntést hozó szervezet megnevezése,
- c) a panaszos neve, a panasz tárgya röviden vagy címszavakban,
- d) az eljárás alá vont családterapeuta neve, lakcíme,
- e) a panasz tárgyában hozott döntés,
- f) a döntés indoklása, amely tartalmazza
  - a megállapított tényállást és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat,
  - az eljárás alá vont által felajánlott, de mellőzött bizonyítást, annak indokaival,
  - a döntés mérlegelése során figyelembe vett szempontokat,
  - azon jogszabályi, alapszabályi vagy más az egyesület szervei által hozott határozatokban foglalt rendelkezéseket, amelyekre az EB a döntését alapította,
- g) tájékoztatás a jogorvoslati lehetőségről.

4.6.3 A határozat adminisztratív kezelése

A határozat három, vagy – az eljárásban érintettek számától függően – több példányban készül. Mindegyik példányát az EB elnöke írja alá, és a MCSE körbélyegzőjével hitelesíti. Egy példányát a panaszos, egy példányát az eljárás alá vont családterapeuta kapja meg, egy példány a MCSE Irattárába kerül. Több panaszos, illetve több érintett esetén a számuknak megfelelő példány kerül kiállításra és kiküldésre. A határozat elkészítése az EB elnökének, míg az adminisztratív teendők, így a határozatok postázása a MCSE irodavezetőjének a feladata.

A határozatot az eljárás alá vonttal személyes átadással vagy tértivevényes levélben kell közölni. A határozatot közöltnek kell tekinteni, ha az eljárás alá vont a levélben közölt határozat átvételét megtagadja vagy a határozat vele levélben való közlése második alkalommal is megghiúsul, kivéve, ha az eljárás alá vont bizonyítja, hogy a közlés neki fel nem róható okból volt sikertelen.

4.7. A szankcionálás formái

4.7.1 Vétség hiányában

Az etikai vétséget nem elkövető, ám valamely etikai szabályt érintően tevékenykedő családterapeutával szemben alkalmazható eljárás a következő:

- **figyelemfelhívás.** A figyelemfelhívás nem minősül etikai szankciónak. Célja egy etikai irányelv következetes alkalmazására való felhívás.

4.7.2 Vétség esetén

Az etikai vétséget elkövető szakemberrel szemben alkalmazható szankciók a következők:

- **figyelmeztetés.** A MCSE EB figyelmezteti a családterapeutát az etikai szabály megsértésének megállapított tényére, magára a megsértett etikai szabályra, és felhívja, hogy a jövőben tartózkodjék a további szabályszegéstől.
- **megróvás.** A MCSE EB megróva a családterapeutát az etikai szabály megsértésének megállapított ténye okán, felhívja figyelmét a megsértett etikai szabályra, és nyomatékosan figyelmezteti, hogy a jövőben – a családterapeuta cím elvételével is járó szankció terhe mellett – tartózkodjék a további szabályszegéstől.
- **MCSE tagság felfüggesztése.** A MCSE EB az etikai szabályok súlyos megsértésének megállapított ténye okán, kezdeményezi a MCSE Közgyűlésénél, hogy a szakembernek az egyesületi tagságából eredő jogait határozott, legfeljebb 3 éves időtartamra függeszse fel, és ez időtartam alatt ne gyakorolhasson családterápiás tevékenységet.
- **kizárás a MCSE-ből.** A MCSE EB az etikai szabályok súlyos, ismétlődő megsértésének megállapított ténye okán, kezdeményezi a MCSE Közgyűlésénél, hogy a szakembert zárja ki tagjai sorából, ezzel együttesen veszítse el korábban megszerzett családterápiás végzettségét, és a továbbiakban ne gyakorolhasson családterápiás tevékenységet.

4.8. Fellebbezés másodfokon

Amennyiben a panaszos vagy az eljárás alá vont családterapeuta az etikai határozatot magára nézve sérelmesnek tartja, másodfokon fellebbezéssel élhet a MCSE Kiképzők Fórumának erre a célra létrehozott 5 fős Eseti Bizottságánál. A fellebbezést a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül írásban, az indokok feltüntetésével, a MCSE-nek címezve kell benyújtani. A fellebbezés az etikai határozat végrehajtására nézve halasztó hatályú. Az EB ebben az esetben az ügy valamennyi keletkezett iratát a fellebbezés megérkezésétől számított további 15 napon belül megküldi az Eseti Bizottságnak. A fellebbező panaszos vagy családterapeuta fellebbezésével egyben tudomásul veszi, hogy az EB tagjait ezzel a rá vonatkozó kötelező titoktartásuk alól az eseti Bizottság vonatkozásában felmenti.

A MCSE Eseti Bizottsága, mely a Kiképzők Fórumának 5, erre a célra kijelölt tagjából áll, az összes benyújtott irat ismertetése és az eljárásban szereplő felek közül az EB elnökének és az eljárás alá vont családterapeutának meghallgatása alapján hozza meg döntését. A meghallgatásra az elsőfokú eljárásban alkalmazott szabályok érvényesek. A meghallgatás összehívása jelen esetben az Eseti Bizottság vezetőjének feladata. Az Eseti Bizottság, az Etikai Bizottság eljárásához hasonló módon és megegyező eljárási és formai keretek között határozatot hoz. A határozat kezelése megegyezik az elsőfokú eljárás során a 4.6.3 pontban leírtakkal.

4.9.2 A MCSE Közgyűlés határozata

A Közgyűlés a tárgyalást követően, az Etikai Bizottság eljárásához hasonló módon és megegyező formai keretek között határozatot hoz. A határozat kezelése megegyezik az elsőfokú eljárás során leírtakkal.

A Közgyűlés határozatának tartalma a következő lehet:

- Ha a MCSE Közgyűlésének álláspontja szerint az EB, vagy az Eseti Bizottság határozata megalapozott, a fellebbezést elutasítja.

- Ha a MCSE Közgyűlésének álláspontja szerint az EB etikai határozata megalapozatlan, a tényállás nincs felderítve vagy hiányos, esetleg iratellenes, illetve helytelen ténybeli következtetést tartalmaz, vagy eljárási hiba történt, a Közgyűlés a MCSE EB első fokú határozatát hatályon kívül helyezi, és elrendeli a vizsgálat újbóli lefolytatását, vagy az első fokú határozatot megváltoztatja és az ügy érdemében új határozatot hoz.

A Közgyűlés határozata jogerős. Ennek a határozatnak egy-egy példányát az elsőfokú eljárás során leírtakkal egyezően, jelen Eljárásrend 4.6.3 pontjának megfelelően minden érintett megkapja.

4.10. Összeférhetlenség, elfogultsági kifogás

Az Etikai Bizottság és a Másodfokú Etikai Bizottság tagjaként, valamint szakértőként nem járhat el az etikai eljárás során:

- akit etikai vétség miatt korábban jogerősen elmarasztaltak, vagy ellene etikai eljárás van folyamatban
- aki az eljárás alá vont családterapeuta hozzátartozója, vagy közeli munkatársa (közeli munkatárs e tekintetben, aki az eljárás alá vont terapeutával közös terápiát vezet)
- akinek a meghallgatása az eljárásban szükségessé válhat,
- a másodfokú eljárásban az, aki az első fokú eljárásban eljár,
- akitől az ügy elfogulatlan elbírálása egyéb, szakmai vagy személyes okból nem várható.

Az etikai eljárásban résztvevő tag, saját szakmai felelőssége és tudatos önreflexiója alapján, haladéktalanul köteles bejelenteni, ha vele szemben összeférhetlenségi ok áll fenn. Ha a MCSE EB tag maga jelenti be az összeférhetlenséget, e bejelentést az MCSE EB köteles elfogadni.

Ha olyan körülmény merül fel, amely az etikai eljárásban résztvevő MCSE EB tag, vagy szakértő elfogulatlanságát kétségessé teszi, az eljárás bármely érintettje elfogultsági kifogást terjeszthet elő. Az elfogultsági kifogás emelésének lehetőségére az ügy érintettjeinek figyelmét az EB elnökének fel kell hívnia.

Eljáró bizottsági tagokkal szembeni összeférhetlenségi ok, illetve az elfogultsági kifogás kérdésében, konzultálva a bizottsági tagokkal, az EB elnöke határoz. Az EB elnökével szembeni összeférhetlenségi és elfogultsági kifogást a Másodfokú Etikai Bizottság, a Másodfokú Etikai Bizottság Elnökével szembeni összeférhetlenségi és etikai kifogást a Kiképzők Fóruma bírálja el.

Az összeférhetlenségi, illetve elfogultsági kifogás tárgyában írásbeli határozatot kell hozni. A határozat ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az az etikai határozat elleni jogorvoslati eljárásban támadható meg.

Az EB tagjai az eljárás során mindvégig, az ésszerűség határain belül, tartózkodnak a személyes, és az ügyön kívüli szakmai kapcsolattartástól az eljárás minden érintettjével, így a panasztevővel, az érintettel és az eljárásban meghallgatott személyekkel.

A felmentett tago(ka)t továbbra is terheli a titoktartási kötelezettség.

Az EB az elnök és egy tag ügyben való részvétele esetén határozatképes. Amennyiben az összeférhetlenség ezt kizárná, az MCSE vezetősége az eljárásban semmilyen módon nem érintett kiképző családterapeuták közül, eseti megbízással póttagot kér fel és bíz meg az eljárás zökkenőmentes lefolytatása érdekében. A Másodfokú Etikai Bizottság póttagját a Kiképzők Fóruma jelöli ki. A póttagot a rendes tagokra érvényes jogok és felelősség illeti meg.

5. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A jelen Eljárásrendben nem szabályozott kérdések tekintetében a MCSE Alapszabályában, valamint az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvényben foglaltak az irányadók.